

Kamila Balcová

Kšeftár

Zaparkovali pred chajdou, v ktorej žije so ženou a synom. V záhrade mu parkujú vraky a staré autá, ktoré príležitostne pomáha predať. Celé alebo na súčiastky.

Ondro je kšeftár. Vyzná sa.

Z obytného prívesu si spravil vysunuté pracovisko, v ktorom prijíma návštevy. Všetikoho. Takých, čo chcú predať alebo kúpiť.

Ondro ponúka autá, baterky, kolesá, čo len chcete.

– Víte, – hovorí presvedčivo, – ono je to tak. Já niečo vím, suset niečo ví, a spolu si pomôžeme, ket treba. No né?– pozrie Ferdovi do očí, kamarátovi, čo práve potrebuje bodnúť s vybitou baterkou.

– Tak je, – prisvedča Ferdo. – Tuto sestra sa vrátila po dlhom čase zo zahraničia a nevie naštartovať auto. Pomohol by si s tým? – vysvetľuje trochu neisto dôvod neskorej návštevy, no Ondro bez rozmyšľania súhlasí. Postavu má pevnú, trochu zavalitú, ruky svalnaté od pravidelného boxovania. Na krátkom krku, na ktorom tróni svedomito vyholená hlava s veľkými psími očami, sa mu ligoce hrubá zlatá retiazka s krížikom. Pod čapatým hrubým nosom sa rytmicky hýbu mäsité pery. Keď sa pozriete na Ondra, vidíte v zástupe za ním tisícky ďalších navlas rovnakých chlapov. Na predlaktí nejaké to tetovanie a na nohách biele ponožky v šľapkách. Tak vyzerá Ondro, kšeftár, ktorý vie, čo vie, a čo nevie, si prizná. Veľmi ho to však netrápi.

– Tak, ako to spravíme? – pýta sa Ferdo, ktorý nemá ani tetovanie, ani zlatú hrubú retiazku okolo krku a nohy má v kožených flip-flopkách bez ponožiek.

– Dohodneme sa, len dneska nje, dneska to už nestihneme. Môžeme zajtra.

– Platí, – súhlasí Ferdo a poteší sa aj jeho sestra Linda, ktorá sa pridala k nemu, veď celé dni nemá poriadne čo robiť. Ondro sa jej začína pozdávať. Ludia, čo všetko iba odkladajú, sú na nevydržanie. Má ich už plné zuby. Zbytočne iba zdržujú. Doteraz sa trmácala kade-tade po svete. Nejaký čas žila v Ne-

mecku, potom v Amerike. Videla svet, a teraz bola doma. U Ondra v schátram obytnom prívесе na dedine.

– No, tak si něco nalejeme, – navrhne kšeftár a naučeným pohybom sa naciahne za troma pohárikmi s vodkou. – Neboj sa, dzifča, šecker zajtra vybavíme. No ket ti môžem poradzit, nabudúce nehaj autičko bratovi, nech ho preveze, ket budeš zase přeč.

– Nechám, – usmeje sa Linda a spoločne si všetci pripijú na dohodu.

V obytnom prívесе je nečakane príjemne. Medzi chlapmi sa rozprúdi živý rozhovor. Linda si obzerá krpatú miestnosť, sem-tam vyzrie z malého okienka na ulicu. Začína sa stmievať. Za oknami u susedov zapínajú televízor, otvárajú pivá. Treba si vyložiť po ťažkom dni nohy a osviežiť unavené telo. Linda do seba otočí druhý štamperlík, aby zahнала myšlienky na Ameriku. Strasie ju.

– No a ten detský futbal tu, to je katastrofa, to ci hovorím, jak tu som, – preruší Lindine spomienky na krajinu za Atlantikom, ktorá sa jej zdá teraz nekonečne vzdialená, rozhnevaný hlas kšeftára. Akoby všetko, čo tam zažila, bol iba sen. Samej sa jej akosi nechce veriť, že tam vôbec bola, ani to, že tam už nie je. S akýmsi paralyzujúcim údivom sa otočí k Ondrovi. Čo už len tohto kšeftára škrie?

– Chlapec mi tam chodzil rok. Ale to sú kokoti tam, ci povím. Nehnevajte sa, slečinka, že tak škaredo hovorím, ale inak sa ani nedá, – nečakane spôsobne sa ospravedlní Ondro Linde, asi sa chce pred ňou ukázať.

Tá sa veľkodušne pousmeje. Neprekáža jej jeho hrubá priamočiarosť, ba práve naopak. Je rada, že má pred sebou človeka, ktorý povie, čo si myslí. S takými ľuďmi hned viete, na čom ste.

– Minule, hen, mali zápas. Išel sem sa po dlhom čase kuknúť. Reku, jak to tomu mojmu chalanovi pojde. Stojím tam už pol zápasu, kukám, a chlapec furt na lavičke. V zime mi tam sedzí, zuby mu drkocú, celý dáky sklesnutý. Tak na neho mávam, nech dobehne, a pýtam sa: Prečo nehráš? A víš, čo mi povedal?

Ferdo nevie, ako by aj mohol, a krúti účastne hlavou.

– Že tréner nedovolí! – srdnato vyštekne kšeftár.

– Nedovolí? – začuduje sa Ferdo. – A to už přečo?

– Šak to ci teraz povím! Lebo Šimonov tatko chce, aby hral Šimon, né moj syn. Prachatý tatko vybaví fšetko. No je toto normálne? – buchne pästou Ondro do stola, na potetovanom predlaktí mu navrú žily. Hnevom rozšírené psie oči uprie na Lindu.

Linda vie, čo má povedať. – Veru nie je, – pohotovo mu dá za pravdu.

– Hned jak sa zápas skončil, som to trénerovi vytmavil a chlapec tam dohral.

– A kam teraz chodí? – zaujíma sa Linda.

– Na box na Záhorí. Tam je to stokrát lepší, – pochvaľuje si Ondro. Z vrec-ka na nohaviciach vytiahne mobil a ukazuje fotky svojho syna. Na jednej je v telocvični s novým trénerom, na druhej má na sebe fungl nové trenky, ktoré mu tatko objednal z bazoša.

– Tak sa im tešil! – pochváli sa kšeftár. Dobré trenky sú vraj drahé, a box je dobrý ťah. Chlapec sa naučí disciplíne. A keď bude treba, bude sa vedieť ubrániť. Vedieť sa v živote ubrániť, to je najdôležitejšie. Nikto ti nič nedá zadarmo.

Linda sa pristaví pri fotke, na ktorej je kšeftár so synom. Priblíži si ich tváre. Usmievajú sa, podobajú sa ako vajce vajcu. Otec a syn. Pokrvné puto. Ženu zabolí na hrudi. Čo ak zmeškala svoj vlak, prebehne jej náhle myslou. V prívese na konci dediny si zrazu uvedomí, že zabila kopu času s chlapom, ktorý nikdy nepovedal, čo si myslí.

Ani ryba, ani rak. Ani z voza, ani na voz.

Pozrie na hodinky. V Amerike je možno slnečné popoludnie, na dedine hlboká noc. Treba sa rozlúčiť, ísť spať. Pozrie na Ferda a očami si dajú signál.

– No, tak mi už pôjdeme, je neskoro.

Vychádzajú do záhrady. Muži si podajú ruky.

– Ďakujeme a zajtra sa uvidíme, – lúči sa s kšeftárom žena.

– Uvidíme, – máva im na pozdrav chlap a zatvára za sebou bránku. Brat so sestrou vykročia do tmy.

– Je to jednoduchý človek, ale *fayn*, – povie po chvíli tichej chôdze brat.

– Takí sú tuším najlepši, – odpovedá mu sestra.

Kráčajú tmavou ulicou, nad hlavami im svietia hviezdy. Žena si spomenie na úryvok z knihy Richarda Brautigana, ktorý čítala kedysi dávno pred rokmi.

„A on odchádzal do Ameriky, ktorá často existuje iba vo fantázii.“

Dobre, že je už doma.